

Komentar na Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju

Zagreb, srpanj 2023.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Uvod	3
Komentari	3
Definicija lobiranja	3
Registar lobista	3
Obaveze izvještavanja	4
Nedozvoljene lobističke aktivnosti	5
Zaključak	5

Uvod

Američka gospodarska komora u Hrvatskoj (AmCham) oduvijek se zalagala za transparentnu i javnu komunikaciju sa svim dionicima, poštujući najviše poslovne i etičke standarde te najstrože poštujući sve zakone i regulativu. Tome svjedoči i AmCham-ov Kodeks poslovnog ponašanja kojim se moraju voditi svi članovi AmCham-a. U odnosima članova AmCham-a s vladinim institucijama, dužnosnicima i službenicima potrebno je poštivati najviše zakonske i etičke standarde antikorupcije i transparentnosti.

Iako je intencija Vlade RH bila pozitivna u donošenju veće transparentnosti u javnom i političkom životu, mišljenja smo kako trenutni Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju neće dovesti do željenog rezultata navedenih u uvodnom dijelu prijedloga Zakona.

Komentari

Definicija lobiranja

Mišljenja smo kako je definicija što je lobiranje propisano Čl. 2. st.1. preširoka i kao takva ostavlja prostora nedoumici, nejednakom tumačenju te će posljedično dovesti do kažnjavanja privatnog sektora zbog nejasnoće (koje točno aktivnosti prijaviti) te preopterećenosti informacijama potrebnim i nepotrebnim Povjerenstva za sprečavanje sukoba interesa.

Predlažemo točno **definiranje procesa lobiranja**, a ne pojma lobiranja, odnosno točno definiranje kako se proces lobiranja odvija te koje aktivnosti i komunikaciju uključuje. Isto tako predlažemo točno **definiranje aktivnosti koje su u procesu lobiranja Zakonom zabranjene**.

Predlažemo da se definicija lobista iz preambule stavi i u tekst samog Zakona.

Registar lobista

Članak 11. navodi kako:

- (1) Lobiranje za naknadu može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u Registar lobista koji u elektroničkom obliku vodi Povjerenstvo.
- (2) Upis u Registar uvjet je za početak lobiranja za naknadu.
- (3) Upis u Registar za lobiste koje ne lobiraju za naknadu je dobrovoljan.

(4) Fizička osoba koja lobira u ime pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka mora biti upisana u Registar.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje sadržaj Registra i način njegova vođenja te obrasce zahtjeva za upis u Registar, zahtjeva za promjenu podataka u Registru, zahtjeva za brisanje iz Registra te popis dokumentacije koja se prilaže zahtjevima.

Predlažemo **izmjenu članka 11.** kako slijedi:

(1) Lobiranje može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u Registar lobista koji u elektroničkom obliku vodi Povjerenstvo.

(2) Upis u Registar uvjet je za početak lobiranja.

(3) Fizička osoba koja lobira u ime pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka mora biti upisana u Registar.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje sadržaj Registra i način njegova vođenja te obrasce zahtjeva za upis u Registar, zahtjeva za promjenu podataka u Registru, zahtjeva za brisanje iz Registra te popis dokumentacije koja se prilaže zahtjevima.

Također predlažemo **brisanje stavka 3.** prijedloga Nacrta Zakona.

Isto tako nisu jasni benefiti upisa i uspostave samog Registra lobista, odnosno što točno upis u Registar donosi (npr. upisom u Europski registar transparentnosti dobiva se automatski pristup informacijama o planiranim izmjenama zakonodavnih aktivnosti). Predlažemo da se Registar lobista poveže s e-savjetovanjem kako bi se na vrijeme i unaprijed dobivale informacije o planiranim zakonskim izmjenama (ne obavijesti o zakonskim izmjenama kada su već u javnom savjetovanju, već kada se kreće u razmatranje izrade zakonskih promjena), planiranim osnivanjima radnih skupina i sl. Predlažemo da se lobistima upisanim u Registar također omogući pristup sjednicama Hrvatskog sabora, a kako je to omogućeno u Europskom parlamentu.

Također, postavlja se pitanje dodatnog administrativnog opterećenja poduzetnika. Odnosno, što je s privatnim i pravnim osobama koje su upisane u Europski registar transparentnosti koje vodi Europska komisija, moraju li se još jednom se upisivati u hrvatski registar ili mogu svoje aktivnosti lobiranja zakonito provoditi u Hrvatskoj.

Obaveze izvještavanja

Članak 19. Nacrta Zakona propisuje kako: „

(1) Lobist je dužan podnijeti izvještaj o provedenim lobiranjima u pisanom obliku elektroničkim putem na propisanom obrascu.“

AmCham smatra kako podnošenje izvještaja o provedenim lobiranjima u pisanom obliku mora biti, kao u svim razvijenim državama svijeta, **prvenstveno obaveza lobiranih osoba**, a ne lobista, sukladno GRECO-vim preporukama.

Predlažemo da se obavezom informiranja javnosti o sastancima s organizacijama ili samozaposlenim osobama obuhvate javni i državni službenici, kao što je to praksa u Europskom registru transparentnosti koje vodi Europska komisija te da se uvede obaveza objavljivanja javnih kalendara dužnosnika.

Iako se zalažemo da se obaveza upisa u registar uvede za sve lobiste, postavlja se pitanje smisla obaveze i sadržaja izvještavanja pravnih i fizičkih osoba o aktivnostima lobiranja, a koje nisu dužne biti upisane u Registar lobista.

Nedozvoljene lobističke aktivnosti

Smatramo da je članak 8. Nacrta prijedloga Zakona preširoko definiran i otvoren diskrecijskoj ocjeni nadležnih tijela, gdje se tumačenje netočnosti ili nepotpunosti može odnositi na bilo što što je rečeno ili napisano, pa čak i u potpunoj vjeri u točnost i potpunost te informacije. Smatramo da se treba fokusirati na davanje točnih i potpunih informacija o: klijentu za kojeg lobist radi te cilju i svrsi lobiranja. Preporučamo da se navedeni članak puno detaljnije i preciznije definira kako bi se izbjegla različita tumačenja, a sukladno smjernicama OECD-a.

Zaključak

S obzirom na veliki broj nedoumica i nejasnoća koje će dovesti do različitih tumačenja, a zbog velike važnosti koje Nacrt prijedloga Zakona o lobiranju ima, predlažemo da se Nacrt Zakona u ovom obliku **povuče iz javne rasprave** te da se ponovno ustroji **radna skupina** koja će uključiti sve relevantne dionike, uključujući i predstavnike AmCham-a te da se takav zajednički nacrt prijedloga pusti u novu proceduru javnog savjetovanja.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr